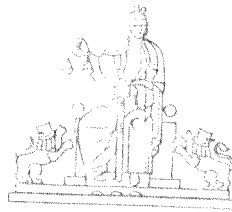

ВЪРХОВЕН КАСАЦИОНЕН СЪД

служба „Регистратура“ - 2 -

Изм. № П-КН 2

Дата на регистриране 25.03.2019

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
**ВЪРХОВЕН
КАСАЦИОНЕН
СЪД**

1334 №

На Ваш изх. КП-953-03-25/15.03.2019 г.

НАРОДНО СЪБРАНИЕ

Вх. № КП-953-03-25
дата 25.03.2019 г.

**ДО
Г-Н ДАНАИЛ КИРИЛОВ -
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА КОМИСИЯТА ПО
ПРАВНИ ВЪПРОСИ НА ЧЕТИРИДЕСЕТ
И ЧЕТВЪРТО НАРОДНО СЪБРАНИЕ**

УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН КИРИЛОВ,

Във връзка с писмото под горния номер Ви изпращам становище по Законопроект № 954-01-12 за изменение и допълнение на Закона за съдебната власт.

Приложение: съгласно текста

С уважение,

**ДАРИЯ ПРОДАНОВА—
ЗА ПРЕДСЕДАТЕЛ НА ВЪРХОВНИЯ
КАСАЦИОНЕН СЪД НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
(съгласно Заповед № 864/13.03.2019 г.)**

ВЪРХОВЕН КАСАЦИОНЕН СЪД НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

СТ А Н О В И Щ Е

Относно законопроект за изменение и допълнение на Закона за съдебната власт, № 954-01-12, внесен от Емил Димитров Симеонов и група народни представители на 28.02.2019 г., приет от Комисията по правни въпроси на първо четене на 13.03.19 г.

Постъпило е писмо от председателя на Комисията по правни въпроси на Народното събрание на Република България, с което ВКС е поканен да представи становище по внесения на 28.02.2019 г. от Емил Димитров Симеонов и група народни представители законопроект за изменение и допълнение на Закона за съдебната власт, приет от Комисията по правни въпроси на първо четене на заседанието ѝ на 13.03.2019 г.

Преди да бъдат изложени аргументи по текстовете на отделните параграфи, предлагащи изменение в устройствения закон на Съдебната власт, следва да бъде споделено разбирането, че този законопроект е преждевременен, несъобразен с подготвяния ЗИД на ЗСВ от работна група към Министерство на правосъдието, включваща представители на всички звена от съдебната власт, ВСС и ИВСС, ангажирана с обсъждане на мащабни изменения в ЗСВ, включително и на разпоредби, включени в настоящия законопроект. Отново изразяваме притеснение, че поредните законодателни промени „на парче“ ще влошат качеството на законотворчеството, ще създадат предпоставки за противоречия в отделни разпоредби и институти на конкретния закон и в резултат на това – ще причинят затруднения във функционирането на Съдебната власт. Още повече, че нито мотивите, нито конкретните разпоредби в ЗСВ сочат на спешност за промяна.

Независимо от горната позиция, по конкретно предложените промени намираме за необходимо да споделим следните съображения:

По § 1. Допълнение в чл.33, ал.4 от ЗСВ.

В законопроекта се предлага създаване на изречение трето в чл.33, ал.4 от закона с текст: „Когато за приемане на решение липсва мнозинство, се смята, че е налице решение за отхвърляне, което подлежи на обжалване по реда на чл.36.”

С така предложения текст изразяваме съгласие, като споделяме мотивите на вносителите, че дефинирането на отрицателния резултат от гласуването в съответната колегия на ВСС, като решение по съществуващото на конкретния въпрос (като решение за отхвърляне на съответно предложение), ще преодолее противоречията в съдебната практика и ще открие пътя към съдебния контрол по отношение на тях.

По § 2. Изменения в чл.36 от ЗСВ.

Изменение в ал.2 на чл.36 ЗСВ

По така предложеното изменение нямаме възражения

Изменение в ал.3 на чл.36 ЗСВ

Предложено е този текст да бъде изменен така: „Решението на тричленния състав на Върховния административен съд не подлежи на касационно обжалване, с изключение на делата, чийто предмет са производства по Глава шестнадесета, Раздел I.”

С тази промяна се цели премахването на двуинстанционното производство по отношение на всички съдебни дела, образувани по жалби срещу решения на ВСС, с изключение на тези по дисциплинарните производства. Според мотивите на вносителя така ще се постигне бързина и процесуална икономия при вземане на решенията относно кариерното развитие на магистратите и ритмичност в кадровата обезпеченост на органите на съдебната власт.

ВКС не подкрепя това предложение, тъй като то въвежда допълнително ограничаване правото на жалба на съдиите, прокурорите и следователите. Случаите, в които е удачно съдебното производство да приключва на една инстанция са изрично уредени в съответни текстове на закона, поради което не се налага допълнителното им редуциране.

По § 3, § 4 и § 5. Изменения в чл.47, чл.49 и чл.50 от ЗСВ

Предлаганите изменения водят до промяна в статута на главния инспектор и инспекторите на ИВСС.

По § 3: С отменяването на ал. 1 на чл. 47 ЗСВ встъпването на главния и инспектор и инспекторите остава неуредено. Това не е удачно разрешение, при положение че в закона липсват общи правила за встъпването в длъжност и особени правила според спецификите (когато има такива) на отделните длъжности. По-удачно би било текстът да бъде изменен, ако законодателят вижда проблеми в приложението на действащия текст.

По § 4: Довършването на предсрочно освободен мандат е предназначено да гарантира асинхронността на мандатите, приемствеността в колективните органи и необходимостта в състава на колективните органи да бъдат включени съответен брой лица с различна специализация.

Изборът, при предсрочно прекратяване на мандата, на нов член с пълен мандат е в състояние да компрометира постигането на всяка от посочените три цели. Следва да се има предвид, че неслучайно е установена асинхронност на мандатите на народните представители, от една страна, и на конституционния съд и органите на съдебната власт, от друга страна; и също неслучайно е установена асинхронност на мандатите на изборните и на членовете по право на висшия съдебен съвет (5 и 7 години), както и на инспекторите и на главния инспектор (4 и 5 години).

По § 5: Възможността главният съдебен инспектор и инспекторите да бъдат „възстановявани“ на друга длъжност в органите на съдебната власт е остро критикувана в професионалните среди, тъй като заобикаля конкурсното начало. Доколкото действително за срока на мандата обстоятелствата могат да се променят, приемливо е да се уреди възможността, вместо да бъде възстановен на заеманата длъжност съдия, прокурор или следовател, главният инспектор или инспекторът да бъдат преместени на равна по степен длъжност в съответния орган на съдебната власт, ако са налице основания за преместване.

По § 6. Допълнение в чл.63, ал.8 от ЗСВ.

Предложената промяна води до изрично посочване, че ВАС разглежда като касационна инстанция обжалваните актове по дела на тричленен състав, „за които е предвидено касационно обжалване“. Срещу това допълнение нямаме възражения, но го намираме за излишно, доколкото ВАС принципно действа като касационна инстанция в предвидените от закон случаи.

По § 6, § 7, § 8, § 9, § 10, § 11 и § 12. Изменения в чл.80, ал.2, чл.86, ал.2, чл.93, ал.2, чл.106, ал.2, чл.114, ал.5 и чл.122, ал.5 от ЗСВ.

Тези изменения са свързани с конкретизиране задължителния характер за всички съдии и служители в съответния съд на утвърдените от председателя правила за организацията на работата на съда. Нямаме възражения срещу това уточнение, но също го намираме за излишно, защото и без такава разпоредба, тези правила са задължителни.

По § 13. Изменение в чл.167, ал.3 от ЗСВ.

Според мотивите на вносителите, така предложеното изменение цели въвеждане на яснота относно момента, в който новоизбраните административни ръководители могат да встъпят в длъжност. Предлага се това да бъде в 14-дневен срок от влизане в сила на решението на съответната колегия на Висшия съдебен съвет.

За да бъде коректно становището ни е необходимо да се направи исторически преглед на измененията на разпоредбата на чл.167, ал.3 от ЗСВ, във връзка с което следва да се подчертае, че това разрешение на въпроса връща системата назад, в периода преди 2009 г. Съгласно редакцията на посочения текст до изменението му през 2009 г. (ДВ, бр.42 от 2009 г.), новоизбраните административни ръководители не можеха да встъпят в длъжност в случаите на подадена жалба. Това създаваше неяснота и нестабилност в ръководството на съдилищата и прокуратурите поради продължителния период на процедурата пред ВАС и водеше до необходимост до определяне на „изпълняващи функцията административен ръководител“ на магистрати, различни от новоизбрания титуляр на поста. Ето защо намираме, че връщането назад, чрез поредното изменение на Закона за съдебната власт не би облекчило дейността на съдилища, прокуратура и следствени отдели, а отново би довело до същите проблеми, поради което не подкрепяме това предложение.

Нещо повече, считаме, че би било удачно връщането изцяло на редакцията на чл.167, ал.3 от ЗСВ във варианта, приет през 2009 г. (тогава ал.2):
„(2) (Нова) Административните ръководители встъпват в длъжност в 14-дневен срок от постановяването на решението на Висшия съдебен съвет. Заинтересованите лица могат да оспорват решението на Висшия съдебен съвет в 14-дневен срок от постановяването му. Жалбата не спира изпълнението, освен ако съдът постанови друго.“

По § 14. Допълнение в чл.173, ал.11 от ЗСВ.

Намираме това предложение за ненужно, доколкото до настоящия момент различните състави на ВСС са действали по този начин – след приемане на решението за избор на кандидат за председател на ВКС, председател на ВАС или главен прокурор, документацията за избора е изпращана незабавно на президента на републиката. В този смисъл допълването с това изискване („и незабавно го изпраща на президента на републиката“) е излишно. Тук е необходимо да се изясни, че предвид изискването в Закона за нормативните актове термините в различните закони да се използват с еднакъв смисъл, то срокът „незабавно“ по смисъла на други нормативни актове е възприет като такъв в рамките на 24 часа. С оглед на това и поради спазване на този срок до момента от ВСС, намираме това предложение за излишно.

По § 15 и § 16. Изменения в чл.183, ал.2 и чл.189, ал.5 изр.2 от ЗСВ.

С това изменение се предлага от състава на конкурсните комисии да отпадне представителят на Комисията по атестирането и конкурсите. Изразяваме принципно съгласие с това предложение, макар и по съображения, различаващи се от тези на вносителите. Те са следните:

Ограниченият брой членове на КАК по съответните материи (наказателно, гражданско и търговско право), които са със статут на действащ съдия, прокурор или следовател създава сериозни затруднения за самите комисии. От една страна това е с оглед опасността от възникване конфликт на интереси, тъй като изготвяните от КАК атестации са един от показателите при формиране на окончателното класиране на кандидатите в конкурсите. От друга – участието в конкурсните комисии ангажира за продължителен период от време съответните представители на КАК, което затруднява процеса на изготвяне на атестациите на магистратите – не само на тези, които участват в конкурси, но и на всички останали, за които те имат значение при придобиване статут на несменяемост, за повишаване в ранг и т.н.

На следващо място, обстоятелството, че за членове на КАК могат да се кандидатира магистрати от различни нива в съдебната система, не рядко води до ситуации, в които магистрати от по-ниско ниво трябва да оценяват и класират кандидати от по-високи нива и за по-високи от техните позиции, включително и в конкурси за ВКС, ВАС, ВКП и ВАП.

Не без значение е и обстоятелството, че чрез изготвяните атестации съответните КАК имат съществена роля в процеса на кариерно израстване на магистратите, доколкото оценката от тях е един от показателите при формиране на окончателната оценка на всеки кандидат и има пряко влияние върху крайното класиране.

Във връзка с формирането на комисии в конкурсите за повишаване и преместване на съдии, прокурори и следователи в органите на съдебната система предлагаме още да отпадне и хабилитираният учен по правни науки по съответната материя, тъй като в тази хипотеза се касае до професионално развитие на вече действащи магистрати и оценяването им от лица извън системата, макар и научни работници, не е особено коректно. Участието на хабилитираните учени по правни науки е удачно в конкурсите за младши съдии, прокурори и следователи, както и в тези за първоначално назначаване в системата, в рамките на които оценката на теоретичните знания на кандидатите е от съществено значение.

По изложените съображения подкрепяме тези предложения с направеното допълнително такова.

По § 17. Изменения в чл.205 от ЗСВ.

Предложените изменения в алинеи 2, 3 и 4 на чл.205 от ЗСВ, съгласно мотивите към законопроекта имат за цел процесуална икономия, давайки възможност на съответната колегия на ВСС директно да приеме нова оценка от атестирането в случай на възражение от атестирания магистрат, без да е необходимо винаги да връща преписката на съответната КАК.

Като цяло нямаме възражения към така предложените изменения, но считаме, че в новата редакция на чл.205 е нарушена последователността в действията, които съответната колегия на ВСС следва да извърши при постъпване на възражение. Не е логично становището по възражението от атестирания магистрат да бъде изготвено преди изслушването му, в каквато поредност са предвидени действията на колегията на ВСС в предложени текст на ЗИД. За преодоляване на този проблем предлагаме нова редакция на § 17, като чл.205 от ЗСВ бъде изменен така:

1. Изменения в ал.2, ал.3 и ал.4:

„(2) При постъпило възражение съответната колегия на Висшия съдебен съвет изслушва атестирания магистрат, като го уведомява най-малко 7 дни преди датата на заседанието и при необходимост събира допълнителна информация.

(3) Съответната колегия на Висшия съдебен съвет изразява писмено становище по възражението след преценка на всички обстоятелства, установени по реда на предходната алинея.

(4) След изслушване на атестирания магистрат и оценка на цялата информация, съответната колегия на Висшия съдебен съвет взема решение, с което приема предложената комплексна оценка от атестирането, връща преписката на Комисията по атестирането и конкурсите за изготвяне на нова комплексна оценка или определя нова комплексна оценка на магистрата.”

2. Създава се ал.5:

(5) Решението на съответната колегия, с което се приема предложената комплексна оценка от атестирането или се определя нова комплексна оценка, подлежи на обжалване пред тричленен състав на Върховния административен съд. Решението на съда е окончателно.”

По § 18 и § 19. Изменения в чл.314 и чл.320 от ЗСВ.

Допълнението на текста на чл.320 ал.3 т.2 б.”б” с израза „включително и дисциплинарно наказание по чл.308, ал.1, т.1;” дава възможност на съответната колегия на ВСС сама да наложи най-лекото дисциплинарно наказание „забележка”, когато констатира основания за това, вместо да връща

преписката на административния ръководител, който да го стори. Направеното предложение действително ускорява процедурата за завършване на дисциплинарното производство, поради което го подкрепяме. То логично обуславя отмяната на б.г. на чл.320 ал.1 т.2, както и на ал.6 на чл.314 от ЗСВ, поради което изразяваме подкрепа и за тези изменения.

По § 20. Изменение на ал.3 на чл.349 от ЗСВ.

С това изменение се предвижда в правилниците за администрацията на съответните органи на съдебната власт да бъде предвиден ред и за понижаване в ранг на съдебните служители, а не както е досега само за условията и реда за присъждане на рангове и за повишаване в ранг. Намираме тази промяна за удачна, поради което я подкрепяме.

В случай, че обсъдените до тук предложения за изменение и допълнение на ЗСВ бъдат приети, параграфи 21 и 22 са необходими, тъй като уреждат заварените случаи на започнали конкурси, които логично следва да приключат при досегашните условия и ред.

ИЗГОТВЕНО ЗА ВЪРХОВНИЯ КАСАЦИОНЕН СЪД ОТ:

**БОРИСЛАВ БЕЛАЗЕЛКОВ –
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА IV-то ГРАЖДАНСКО ОТДЕЛЕНИЕ**

**ГАЛИНА ТОНЕВА –
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА II-ро НАКАЗАТЕЛНО ОТДЕЛЕНИЕ**